

Slovo k povzbuzení na neděli 26. listopadu 2023, na Slavnost Ježíše Krista Krále
Biblická čtení: Ez 34,11-12.15-17; Ž 23; 1Kor 15,20-26.28; Mt 25,31-46

Milé sestry, milí bratři,

rok co rok nám dnešní slavnost připomíná, že **Ježíš Kristus je skutečný Král**, avšak že jeho království **není z toho světa** a ještě **není nastoleno** ve své konečné **plnosti**. Zatím je vnímatelné v Kristových tajemných (svátostných) **přítomnostech** mezi námi, v opravdovém **křesťanství**, ve všem **dobrém a krásném**, v **srdcích** lidí a na **životech** těch, kteří Krista následují, tedy skutečně **milují** Boha, lidi a svět. Ať se kolem nich děje, co se děje.

Dnešní slavností se zároveň **završuje** celý **liturgický** rok, zaciluje tak naši pozornost na konečný návrat všeho skrze Krista do Boha.

Jak se také rok co rok opakuje, **oficiálním důvodem** jejího zavedení v roce 1925 bylo tisící šestisté výročí konání prvního celocírkevního **nicejského koncilu**. Na něm v roce 325 bylo formulováno křesťanské **krédo**, jak je dodnes, mírně rozšířené, neděli co neděli recitujeme. O **Kristu** vyznáváme, že jako Boží Syn je **soupodstatný** s Otcem, a proto nebyla doba, kdy by nebyl, proto skrze něj vše bylo stvořeno, a skrze něj – vtěleného, ukřižovaného a zmrtvýchvstalého – se má celý svět k Bohu zase navrátit. Proto je také **Pánem a Králem univerza**.

V turbulentních 20. letech 20. století bylo zároveň důležité lid **povzbudit**, že **Ježíš Kristus** jako Boží **Král** zůstal lidem **blízko**, ač se třeba mnohé dosavadní jistoty ve světě **hroutí** anebo již zhroutily. Včetně starých monarchií. **I proto** byl dnešní svátek zaveden. A opravdu Boží lid **povzbudil**, o čemž svědčí, jak vřele byl přijat, hned jak se poprvé roku 1926 slavil.

Přesunutím z poslední říjnové neděle, kdy byl zpočátku slaven, **na poslední neděli** v liturgickém roce dostal navíc ještě jeden rozměr, a to **povzbuzení ve víře ve vzkříšení mrtvých** a připomenutí víry v život věčný.

To vše nějak vyjadřují i **biblická čtení** pro dnešní neděli vybraná. Zvláště **evangelijní podobenství** by však nemělo uniknout naší pozornosti. Třeba jen proto, že máme pocit, že je známe, vždyť jsme je slyšeli tolikrát, jen na Krista Krále každý třetí rok.

Je to **poslední podobenství**, které Ježíš – aspoň podle Matoušova sepsání – říká před svými Velikonoce. Je posledním ze tří podobenství o posledním soudu. Posledním, a proto možná nejzávažnějším, v každém případě **nejradikálnějším**. Nerozevívá totiž před námi laskavý příběh, lahodný obraz či jemné pozvání, ale zní nám z Kristových úst jako **jasný** a tentokrát také **nekompromisní imperativ**: «Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali... Pojd'te, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa... Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali... Pryč ode mne, vy zlořečení, do věčného ohně...».

Kritérium možnosti věčného života je nám lidem tím dáno jasně: **Dávat najíst** hladovým, **napájet** žíznivé, **ujímat se** pocestných, **oblékat** nahé, **navštěvovat** nemocné, **přicházet** k uvězněným.

To jsou – spolu pak ještě s pohřbíváním mrtvých, aby skutků bylo sedm – známé **skutky tělesného milosrdenství**, představující konkretizaci přikázání bliženecké lásky.

Samozřejmě dobře rozšířitelné o rovnocenné **skutky duševního či duchovního milosrdenství**. Buď v tradiční i **katechismové** formulaci: Radit pochybujícím, poučovat neznalé, napomínat hříšníky, těšit zarmoucené, odpouštět urážky, trpělivě snášet obtížné lidi či modlit se za živé i zemřelé. Anebo ještě spíše v **alegorizaci** samotného **evangelijního podobenství**. Skutky tělesného milosrdenství můžeme rozšířit o to vše, jaké jen mohou být **podoby** lidského **hladu** či **žízně**, jež mají být utišeny. **Jaká nahota** mezi lidmi má být přikryta či přioděna, aby důstojnost člověka byla ochráněna. **V čem** všem člověk může být **poutníkem**, **pocestným** či dokonce **bloudícím**, který potřebuje doprovod anebo jen

souputníka. **Čím** vším může být člověk **nemocen**, aby byl navštíven. Anebo **jak různá** jen mohou být vnitřní i vnější lidská i mezilidská vězení, do nichž máme vstoupit. Anebo jaká **mrtvolnost** může a má být v druhém oživena, co **odumřelého** přivedeno znovu k životu.

Všechny potřebné, bez rozdílu, které jen potkáme a kteří nám vstoupí do života, se tak máme **pokusit** aspoň nějak **sytit, napájet, doprovázet, oblékat, navštěvovat a vysvobozovat**. Či **oživovat**. S tím, že se pochopitelně nejprve musíme ptát, hledat a vnímat, **co potřebují oni**, ne se soustředit na to, co chceme udělat my, anebo ještě jsme ochotni. **Potřeba bližních** je evangelijní **imperativ pro nás**. Na nás je, abychom jej naplnili a lidem pomohli.

Příčemž platí, že **jen** tehdy, budeme-li opravdu chtít apel uvést čin, můžeme poznat, **zda** to je či není v našich silách. A také snadněji můžeme rozpoznat, co druzí opravdu potřebují a co také stojí; i oni jsou stále svobodnými lidmi.

Stejně tak jako **druzí lidé** mají mít podobný zájem a podobnou péči zase **o nás**. Ale to je na nich.

Proč zrovna podobenství o posledním soudu čteme na Krista Krále, je nasnadě. Protože **ve skutecích tělesného a duchovního milosrdenství** má především spočívat **Kristova vláda** v nás i mezi lidmi, **začátek nebe** mezi námi. Toho nebe, které přináší útěchu, zvlášť když se mnohé ostatní ve světě hrouť a jistoty pozbývají svého obsahu. «Kde je opravdová láska, tam přebývá Bůh». A rozšíříme-li nějak evangelijní apel pomoci bližním přiměřeně i na celý svět, **na celou přírodu**, zvlášť na tu živou, pak všude tam by mohl být kousek nebe. Milosrdenství je **nebe na zemi**, Kristova vláda a tudíž jeho přítomnost. To je také důvod, proč je **konání skutků milosrdenství** nejzásadnějším kritériem věčnosti, nebe pro nás.

Je celá řada **výtvarných vyobrazení** dnešního podobenství. Určitě jsme i nejedno takové viděli. Možná i takové, kdy ti, kteří potřebují pomoc (hladoví, uvěznění a tak dále), mají jakoby **tvář samotného Krista**. A ten, který jim pomáhá, či ti, kteří jim pomáhají, **také**, anebo aspoň **svatozář** nad hlavou. Protože **Kristus** je zvlášť přítomen **ve všech potřebných**, podobají se mu, neboť on na sebe vzal všechnu bídu jejich i světa. Zvlášť k jakkoli zuboženým a potřebným tohoto světa se tak máme chovat, jako kdyby v nich před námi byl opravdu Boží Syn. A také je. Chovat se k nim máme zároveň tak, jak by se k nim asi choval **sám Kristus**, kdyby byl na našem místě. Skrze milosrdenství může být přítomen i **v nás**, v našich skutecích.

Milé sestry, milí bratři, ano, dnešní slavnost Krista Krále by nás měla na jednu stranu určitě **povzbudit a potěšit**, že Kristus – jak věříme a vyznáváme – je pravý Boží Král. Měla by nás povzbudit, zvlášť když svět kolem nás (a někdy i v nás) se zdá být stále **složitější** a jistoty v něm **nejistější**. Nechme se povzbudit, že **je Bůh** že Kristus je **Boží Syn** a že je **věčnost**. A **zaradujme** se z toho, jako se zaradovali již mnozí před námi z dnešní slavnosti za její bezmála stoletou historií.

Ale – ve zvuku dnešního podobenství – možná ještě více se **nechme vyburcovat** evangelijním apelem, přímo **imperativem**. Nejen proto, že **konání či nekonání** skutků milosrdenství bude nakonec **nejdůležitějším kritériem** na posledním soudu. Ale i, anebo spíše **ještě více proto**, že právě **ve skutecích milosrdenství** – v sycení hladových, napájení žíznivých, ujímání se pocestních, oblékání nahých, navštěvování nemocných či vězněných ve všech podobách, jakož i v pohřbívání mrtvých – , ve skutecích milosrdenství a **v posledku jedině v nich** se uskutečňuje nejvýraznější **Boží Kristova vláda na zemi**. Ta **na nás závislá**, ta, která má navíc sílu **přikrýt**, nahradit množství našich jiných, již spáchaných hříchů. Protože je **Kristovou přítomností**.

Tak jak naznačují leckterá výtvarná ztvárnění dnešního podobenství...